

FIONA-etäkäyttöjärjestelmän käyttäminen

Tunnistautuminen ja kirjautuminen:

- Kirjautumissivu: <https://fiona.stat.fi>
- Tunnistustavat: Virtu/Valtion tunnistuspalvelu, Haka, Suomi.fi, Edugain
 - Suomi.fi-tunnistusta käyttävän tulee käydä rekisteröitymässä FIONA-palveluun kertaalleen osoitteessa <https://adfs.eta.csc.fi/adfs/ls/IdpInitiatedSignon.aspx>. Valikosta valitaan Suomi.fi, josta käyttäjä ohjautuu tunnistautumissivulle. Tunnistautumiseen käytetään verkkopankkitunnuksia tai Mobiilivarmennetta. Suomi.fi-käyttäjien tulee käydä kerran rekisteröitymässä ennen ensimmäistä kirjautumista (HUOM: palomuurin tulee olla avattuna, jotta pääsy rekisteröintisivulle toimii.)
 - Haka-tunnistautumista käyttävän tutkijan tulee toimittaa Tutkijapalveluihin tieto Haka-tunnuksen attribuuttiarvosta. Attribuutti on ”EduPersonPrincipalName” ja se muistuttaa sähköpostiosoitetta. Attribuutin arvon voi tarkastaa kirjautumalla osoitteeseen <https://rr.funet.fi/haka/>
 - Edugainia käyttävän tutkijan ulkomaisen kotiorganisaation pitää olla tarkastanut tutkijan henkilöllisyys ennen Edugain-tunnuksen luovuttamista. Tutkijapalvelut tarkastavat, että organisaation Edugain-tunnusten luovutus noudattaa tätä prosessia.
- Tunnistautuminen FIONA-järjestelmään vahvistetaan Duo Mobile -tunnistautumisella. Tämä edellyttää käyttäjältä Duo Security -sovelluksen asentamista kännykkäänsä. Tästä tarkemmat ohjeet kuvineen FIONA -etäkäyttöjärjestelmän kirjautumisohjeessa: https://www.stat.fi/static/media/uploads/tup/mikroaineistot/fionan_kirjautumis_ohje.pdf
- **Duo-aktivointiviesti on voimassa 7 vrk sen saapumisesta** → mikäli aktivointiviesti ei ole enää voimassa, voit pyytää uuden osoitteesta tutkijapalvelut@stat.fi
- Työskentelyn päätteeksi suositellaan kirjatumaan järjestelmästä kokonaan ulos. Tämä tapahtuu valitsemalla käynnistysvalikosta ns. hahmo-kuvake ja tämän jälkeen sign out. Mikäli käyttäjällä on käynnissä esim. ajoja tai muita pitkäkestoisia sovellussuorituksia, voi yhteyden katkaista jättäen istunnon auki. Tämä tapahtuu valitsemalla käynnistysvalikosta ns. ”virtanappi” ja tämän jälkeen ”disconnect”. Tällöin resurssit tai lisenssit eivät vapaudu muille käyttäjille, mikä tulee huomioida varsinkin useamman käyttäjän hankkeissa.

Työskentelyyn liittyviä seikkoja:

- Selain (tuetut Chrome ja Firefox) kannattaa olla koko näytön kokoisena tai koko ruudun tilassa, jolloin avautuva työpöytä saa natiivisti koko näytön resoluution. Halutessaan näytön voi laittaa koko näytön tilaan jo ennen kirjautumista F11-painikkeella. FIONAn käyttö useammalla näytöllä ei ole mahdollista.
- Mikäli resoluutio on heikko, kokeile FIONAn käyttämistä Firefox-selaimessa.

- Kansiorakenne FIONAssa on seuraava:
 - Data sijoitetaan D-levyllä seuraavasti: custom-made: räätälöity aineisto, polussa D:\hankekoodi\custom-made\
 - metadata: valmisaineistojen muuttujakuvaukset
 - ready-made: valmisaineistot
 - external: ulkopuoliset aineistot (koskee vain avattavia uusia hankkeita, vanhojen hankkeiden kohdalla ulkopuoliset aineistot viedään external-kansioon vain tutkijan pyynnöstä)
 - Työtiedostot tallennetaan W:-levylle, johon etähankkeen käyttäjät voivat esim. luoda omia alikansioitaan.
 - Hankkeen W:-levyn tallennustila on lähtökohtaisesti 300 GB. Lisätilaa on mahdollista hankkia voimassaolevan hinnaston mukaisesti.
 - E:-levy on paremmin (tiiviimpi tahti sekä pidempi säilytysaika) varmuuskopioitu kuin W:, joten koodit sekä vastaavat pienet ja tärkeät tiedostot suositellaan säilyttämään E:-levyllä.
- tuetut ja oletuksena asennettavat sovellukset (versiot vaihtelevat päivitysten mukaan): Adobe Acrobat Reader DC, Anaconda, Google Chrome, LibreOffice, KDiff3, LyX, MiKTeX, Ntepad++, Octave, R, Rstudio, Stata, SAS (avataan vain tarvittaessa), SPSS (avataan vain tarvittaessa)
 - SPSS-lisenssejä on käytössä rajallinen määrä, joka jakautuu kaikkien FIONA-käyttäjien kesken. Tästä syystä on mahdollista muodostua tilanne, jossa kaikki SPSS-lisenssit ovat yhtäaikaaisesti käytössä, eikä vapaita lisenssejä ole tarjolla.
- Useampi virheellinen kirjautumisyritys aiheuttaa käyttäjätunnuksen lukkiutumisen n. 30 minuutin ajaksi. Tämän jälkeen kirjautumista voi yrittää uudelleen.
- FIONAn häiriötilanteista tiedotetaan Tilastokeskuksen sivuilla: <https://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/etakaytto.html>

Tulosteiden pyytäminen - tutkimushankkeet:

- Etäkäytössä tuotetut tutkimustulokset tarkastetaan ennen tietojen luovuttamista eikä etäympäristöstä voi siirtää tiedostoja omalle työasemalle itse, vaan tiedonsiirto tapahtuu erillisellä pyynnöllä sähköpostin (tutkijapalvelut@stat.fi) kautta. Tarkastus tapahtuu 1-2 työpäivän kuluessa.
 - Ulos pyydetävät tiedostot tulee tallentaa O-levylle, ja niiden tulee olla selkeästi tulkittavia sekä erillisten tietosuojasääntöjen mukaisia. Käyttäjä on vastuussa siitä, että tiedostot ovat sääntöjen mukaisia.
 - Lähetä sähköpostiviesti em. osoitteeseen ja kuvaile siinä ulos pyytämiäsi tiedostojen tietosisältöä.
 - Solukohtaisten havaintojen lukumäärän tulee olla taulukoissa näkyvissä, samoin kuin myös estimaattien ja tunnuslukujen laskennassa käytettyjen havaintojen lukumäärät. Myös kuvien taustalla olevien havaintojen lukumäärät tulee ilmetä tulosteesta.
 - Mikäli havaintojen lukumäärä ei ilmene varsinaisista tulosteista kerrothan sen viestissäsi. Mainitse sähköpostiviestissä etähankkeen koodi (esim. x01).

- Tulosteet tulevat tarkastuksen jälkeen automaattisena sähköpostiviestinä n. 15 minuutin kuluttua tarkistuksesta (joissain tapauksissa viestit ovat ohjautuneet vastaanottajan roskapostikansioon, joka kannattaa tarkistaa, mikäli tulosteita ei kuulu)
- Tulostiedostojen määrä ja koko tulee pitää kohtuullisena. Kohtuullinen määrä tarkoittaa käytännössä vain muutama yksittäisiä tiedostoja, jotka on tarkoitus julkaista, eikä esim. kirjoittajaryhmän vertailtavaksi tarkoitettuja kymmeniä eri versioita tai pitkiä lokitiedostoja.

Ongelmatilanteet ja ylläpito

- Tilastokeskus vastaa etäkäyttöjärjestelmän ylläpidosta virka-aikana. Ongelmista voi ilmoittaa sähköpostitse osoitteeseen tutkijapalvelut@stat.fi, ja viestiin kannattaa liittää mukaan esim. kuvakaappaus virheilmoitus sekä tieto ongelman ajankohdasta. Ongelmatilanteissa käyttäjän tulee kuitenkin ensisijaisesti ottaa yhteyttä etäkäyttösopimuksessa nimettyyn laitoksen yhteyshenkilöön.
- Tilastokeskus ei vastaa ohjelmistojen käyttötuesta.
- Tilastokeskuksella on oikeus sulkea järjestelmä ylläpidollisista syistä. Huoltokatko on normaalisti n. kerran kuukaudessa ja tulevat huoltokatkot kerrotaan FIONAn työpöydällä, mahdollisista muista häiriöistä kerrotaan lisäksi ajankohtaisissa tiedotteissa kirjautumisen yhteydessä sekä Tilastokeskuksen sivuilla:
<https://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/etakaytto.html>

Tutkijoiden omien tiedostojen sisäänvienti:

- FIONAan on mahdollista viedä tutkijan omia tiedostoja. Tutkija ei kuitenkaan pysty itse siirtämään FIONAan mitään, vaan tämä tapahtuu Tutkijapalveluiden kautta.
- Sisään vietävät tiedostot lähetetään Tutkijapalveluihin (tutkijapalvelut@stat.fi), jossa ne tarkistetaan ennen sisäänvientiä.
- Mikäli tiedosto sisältää tutkimusaineistoa, tulee sen lähde ilmoittaa yhteydenottoviestissä.

Hankkeen päätyminen

- Kun hanke päättyy eikä käyttölupaa enää jatketa, käyttäjän tulee pyytää ulos ne koodit ja mahdolliset aputiedostot, jotka halutaan säilyttää. Hankkeen päätyttyä kaikki tiedostot poistetaan 6 kk:n kuluttua ellei hankkeelle haeta jatkoa.